

Menigokok C'ye karşı koruyucu aşı - konjugat aşı maddesine sahip

Meningokoklar bakterilerdir (*Neisseria meningitidis*). Bugüne kadar 13 farklı serogrup tespit edilmiştir. A, B, C ve W serogrupları dünyanın her yerinde salgınlardan sorumludur. Almanya'da her yıl yakl. 300 ila 400 kişi, çoğunlukla küçük çocuklar, okul yaşında çocuklar ve gençler ağır bir meningokok enfeksiyonuna yakalanmaktadır. Bu hastalıkların yaklaşık yüzde 70'i serogrup B nedeniyle, çocuklar ve gençler için standart aşı yapılmadan önce meydana gelmekte olup, serogrup C hastalıkların yüzde 30'una neden olmaktadır; bu sayı mevcut olarak yaklaşık yüzde 16'dır. Serogrup B'nin kullanıldığı hastalıklara karşı geliştirilmiş bir aşı 2013 yılının sonundan beri mevcuttur. Fakat burada bahsi geçen aşı yalnızca serogrup C'deki meningokoklara karşı koruyucu özelliğe sahiptir.

Meningokok bakterileri insandan insana solunum yoluyla taşınmaktadır (damlacık enfeksiyonu). Bu bakteriler farklı invaziv (tüm organizmayı etkileyen) ağır hastalık tablolarına yol açabilir, en sık görülen iltihaplı menenjit (beyin zarı iltihabı) ve hayati tehlike barındıran septisemidir (kan zehirlenmesi). Menenjit aniden yüksek ate, kusma, yüksek baş ağrısı ve boyunda sertlik ile başlar. Kramp ve felç de görülebilir. Çok küçük çocuklarda semptomlar çoğunlukla daha az karakteristiktir. Septik hastalıklar menenjite benzer biçimde gerçekleşir, fakat çoğunlukla hastalığın dramatik bir biçimde seyretmesiyle ön plana çıkar. Ciltte kanamalar hastalığın ağır bir biçimde invaziv şekilde seyrettiğine dair ipuçlarıdır. Septik olarak gerçekleşen durumlarda ölüm birkaç saat içinde bile gerçekleşebilir. İnvaziv meningokok hastalığına dair bir şüphe oluştuğu takdirde hasta derhal bir yoğun bakım birimine yönlendirilmeli, gerektiği takdirde hastaneye kabulden önce antibiyotik tedaviye başlanmalıdır. Doğru zamanda başlanmış bir tedaviyle bile ölüm ya da kalıcı ağır hasarlar (merkezi sinir sistemi hasarı, ağır doku hasarı sonu gerçekleşen amputasyon) her zaman önlenemez. Halen meningokok hastalığına yakalanan insanların yaklaşık yüzde 10'u ölmektedir, bu oran özellikle serogrup C'de yüksektir. Bu nedenle aşı önleme açısından hayati önem taşımaktadır.

Aşı maddesi

Aşı maddesinde hastalık yapıcının bakteri zarlarının parçaları bulunmaktadır (oligosakkarit / polisakkaritler). Aşı yalnızca serogrup C kaynaklı meningokoklardan kaynaklanan enfeksiyonlara karşı korur ve 2 aylık çocuklardan itibaren uygulanabilir. Süt emen, 1. yaşının içinde bulunan tehlike altındaki bebeklere kullanılan aşıya ve yaşlarına göre 1 veya 2 aşı uygulanır; 1. yaşlarını tamamlamış çocuklar, gençler ve yetişkinlere 1 kez aşı yapılır. Temel bağışıklığa 1. yaşta başladığı takdirde 2. yaşta bir tazeleme aşısının yapılması önerilmektedir.

Aşı maddesi kasa verilir (intramüsküler enjeksiyon). Aşının koruyucu özelliğinin başlangıcı ve süresi hakkında doktorunuz sizi bilgilendirebilir. Mevcut araştırmalara göre tazeleme aşısına ilişkin herhangi bir tavsiye yoktur (istisnalar için yukarıya bakınız).

Meningokok C koruma aşısı aynı zamanda ikinci (farklı) bir aşıyla zenginleştirilebilir, fakat aşının farklı bölgelere (örn. sağ ve sol üst bacak, sağ ve sol üst kol) yapılması gerekir; uyumluluk ve etkinlik aşı aynı anda yapıldığında olumsuz biçimde etkilenmez. Bu kurala ilişkin istisnai durumlar hakkında doktorunuz sizi bilgilendirecektir.

Kim aşı olmalıdır?

Aşı takvimi çerçevesinde meningokok C aşısının 2. yaşında bulunan tüm çocuklara 1 doz olarak yapılması tavsiye edilmektedir. Sürekli Aşı Komisyonu (STIKO) tavsiye edilen zamanda yapılmayan aşılarda 18. yaşa kadar yapılabileceğini belirtmektedir.

Prensip olarak 2 aylık ve daha büyük olan tüm çocuklar, gençler ve yetişkinler istedikleri veya doktor tarafından tavsiye edildiği takdirde aşı olabilir. STIKO bunun yanı sıra enfeksiyon ya da komplikasyon riski yüksek olan kişilere aşı yapılmasını tavsiye etmektedir. Bağışıklık sisteminde hasar olan veya dalağı olmayan ya da çalışmayan kişiler sağlık açısından özellikle yüksek tehlike altındadır. Altta yatan başka hastalıkları bulunan bu kişilere, aynı zamanda diğer meningokok gruplarına karşı koruyan çoklu bir aşı maddesi uygulanmalıdır - A, C, W ve Y ile gerektiğinde meningokok B'ye karşı da aşı olmalıdırlar. Tehlike altında bulunan laboratuvar personeli de bu meningokok gruplarına karşı aşı yaptırmış olmalıdır.

Şimdiye kadar aşı olmamış, hasta ile yakın temas içinde bulunan kişiler kemoprofilaksinin (antibiyotik) yanı sıra mümkün olan en kısa süre içinde aşı olmaları gerekmektedir. Almanya'da farklı bölgelerde veya toplulukların bir arada bulunduğu yerlerde sıklıkla meningokok C enfeksiyonları görüldüğü takdirde, hastalığın yayılmasını engellemek için sağlık kurumları gerektiği takdirde insanları aşı olmaya çağırabilirlerdir.

Tip C'ye karşı aşının genel olarak tavsiye edildiği ülkeler veya içinde buldukları yaş grubu için aşının tavsiye edildiği öğrenciler de aşı olmalıdırlar. Bu aynı zamanda yerel salgınlarda sağlık kurumlarının aşığı zaman açısından sınırlı bir biçimde tavsiye ettiği ülkelere yapılan yolculuklar için de geçerlidir.

Meningokok salgını bulunan bölgelere yapılan, yerel nüfusla yakın temas içinde bulunulacak yolculuklarda çoklu aşı maddesine (A, C, W, Y) sahip bir aşının yapılması tavsiye edilir veya böyle bir aşı reçete edilir, bu örn. Suudi Arabistan'a yapılan hac seyahatlerinde (hac, umre) veya Afrika'nın menenjit bölgesine gidildiğinde söz konusu olur.

Kim aşı olmamalıdır?

Akut, tedaviye ihtiyaç duyan, ateşli bir hastalığa sahip olan kişiler aşı olmamalıdırlar. Aynı zamanda aşı maddesinin bileşenlerine karşı aşırı hassasiyeti bulunan kişiler aşı olmamalıdır.

Hamile kadınlarda meningokok C koruyucu aşısının faydaları ve riskleri özenli bir biçimde değerlendirilmelidir. Fakat hamilelik sırasında aşı yapılmasının herhangi bir olumsuz etkiye yol açtığına dair bulgu yoktur. Başka sorularınız için aşığı yapan doktor yardımcı olacaktır.

Aşıdan sonra yapılacaklar

Aşı olan kişi özel bir korumaya ihtiyaç duymaz, fakat aşıdan sonraki 3 gün içinde vücut alışık olunmadığı şekilde zorlanmamalıdır. Metabolizma reaksiyonlarını kolay gösteren veya hemen alerji gösterdiği bilinen kişileri doktor aşı konusunda bilgilendirmelidir.

Aşıdan sonra ortaya çıkabilecek lokal ve genel reaksiyonlar

Aşıdan sonra istenen bağışıklık ve bununla birlikte gelen hastalığa karşı korunma gibi hususların yanı sıra aşı yapılan bölgede oldukça sıklıkla (yüzde ≥ 10) bir kızarıklık, basıya karşı hassasiyet veya ağrılı bir şişkinlik görülebilmektedir. Bu vücudun aşı maddesiyle karşılaşmasının normal bir tezahürü olup çoğunlukla 2 ila 3 gün arasında, ender olarak uzun süre kalacak şekilde ortaya çıkar. Ender durumlarda bu lokal reaksiyonlar daha şiddetli seyreder ve harekette bir kısıtlama meydana gelebilir. Aynı şekilde 1 ila 3 gün arasında - ender olarak daha uzun süre kalıcı olur - aşı olan kişilerin yüzde 1 ila ≥ 10 'unda ateşin 38°C 'ye kadar artışı (ender olarak $39,5^{\circ}\text{C}$), uyku hali, huzursuz uyuma veya karın-bağırsak şikayetleri (mide bulantısı, kusma, ishal), çocuklarda ise sinirlilik görülebilir. Aynı zamanda

baş ağrıları ile kas ve eklem ağrıları ya da parestezi de ortaya çıkabilir. Normalde adı geçen bu reaksiyonlar geçicidir, hızlı ve başka bir duruma yol açmadan tekrar ortadan kalkar.

Aşı olurken komplikasyon olması mümkün müdür?

Aşı komplikasyonları çok ender görülen, aşıya karşı olan bir reaksiyonun normal ölçüsünü aşan ve aşı olan kişinin sağlık durumunu önemli ölçüde etkileyen durumlardır. Çok ender olarak meningokok C konjuga maddesiyle aşı yapıldıktan sonra ciltte (örn. döküntü, kaşıntı, kurdeşen) veya solunum yollarında alerjik reaksiyonlar görülebilmekte olup, istisnai durumlarda şok dahi görülebilir. İstisnai durumlarda, süt emen bebekler ya da küçük çocuklarda ateşin artmasıyla birlikte bir ateşli kramp gözlenebilir, bu kramp çoğunlukla herhangi bir sonuç bırakmadan kaybolur; aynı şekilde istisnai durumlarda aşının yapıldığı zamana bağlı olarak yanıt vermeme veya kasılmayan kas sistemi gibi şoka benzer, fakat hızlı ve herhangi bir iz bırakmadan kaybolan, kısa süreli durumlar da rapor edilmiştir.

Olası yan etkilere karşı aşıyı yapan doktorun sunduğu danışmanlık

Bu bilgi broşürüne ek olarak doktorunuz size aşıyı açıklayıcı bir görüşme sunacaktır.

Aşı olduktan sonra, yukarıda belirtilen, hızla geçecek lokal ve genel reaksiyonları aşan semptomlar görüldüğü takdirde aşıyı yapan doktor size doğal olarak danışmanlık hizmeti sunmak için hazır olacaktır.

Aşıyı yapan doktora bu şekilde ulaşabilirsiniz:

Yasal Uyarı

Orijinal açıklama belgesinin çevirisi (Versiyon: 04/2016) Robert Koch Enstitüsü'nün siparişi üzerine Alman Yeşil Haç'ının dostane onayıyla yapılmıştır. Alman metni için belirleyici husus çevirideki olası hatalar için hiçbir sorumluluk alınamayacağıdır, aynı şekilde Almanca metinde zaman olarak birbirini takip eden düzenlemeler söz konusu olduğunda, mevcut çevirinin güncelliği konusunda da sorumluluk alınamaz.

İsim

Name

Meningokok C hastalıklarına karşı konjuga aşı maddesine sahip koruyucu aşı*Schutzimpfung gegen Meningokokken C – mit Konjugatimpfstoff*

Ekte Meningokok C'ye karşı koruyucu aşının yapılmasına ilişkin bir bilgi belgesi bulacaksınız. Burada aşının yapılması sonucunda önüne geçilebilecek hastalıklar, aşı maddesi, aşı, aşı sonrasında yapılması gerekenler ile aşı sonucunda gerçekleşen reaksiyonlar ve aşının olası komplikasyonları bulunmaktadır. *Anliegend erhalten Sie ein Merkblatt über die Durchführung der Schutzimpfung gegen Meningokokken C. Darin sind die wesentlichen Angaben über die durch die Impfung vermeidbaren Krankheiten, den Impfstoff, die Impfung, das Verhalten nach der Impfung sowie über Impfreaktionen und mögliche Impfkomplicationen enthalten.*

Aşı yapılmadan önce ek olarak aşağıdaki hususlara cevap verilmesi rica edilmektedir.

Vor der Durchführung der Impfung wird zusätzlich um folgende Angaben gebeten:

1. Aşığı olacak kişi halihazırda sağlıklı mı?

Ist der Impfling gegenwärtig gesund?

Evet (Ja)

Hayır (Nein)

2. Aşığı olacak kişide bir alerji olup olmadığı biliniyor mu?

Ist bei dem Impfling eine Allergie bekannt?

Evet (Ja)

Hayır (Nein)

cevabınız evet ise, hangisi? _____

wenn ja, welche

3. Aşığı olan kişide erken bir aşıdan sonra alerjik reaksiyonlar, yüksek ateş veya başka alışılmadık bir reaksiyon görüldü mü?

Traten bei dem Impfling nach einer früheren Impfung allergische Erscheinungen, hohes Fieber oder andere ungewöhnliche Reaktionen auf?

Evet (Ja)

Hayır (Nein)

Meningokok C'ye karşı konjugaya sahip koruyucu aşı hakkında daha fazla bilgi edinmek istediğiniz takdirde aşığı yapan doktora sorun!

Falls Sie noch mehr über die Schutzimpfung gegen Meningokokken C – mit Konjugatimpfstoff – wissen wollen, fragen Sie den Impfarzt!

Aşı randevusuna giderken lütfen aşı kitabını da yanınızda getirin!

Zum Impftermin bringen Sie bitte das Impfbuch mit!

Rıza beyanı*Einverständniserklärung***Meningokok C hastalıklarına karşı yapılan konjuga aşı maddesine sahip aşının gerçekleştirilmesine yönelik***zur Durchführung der Schutzimpfung gegen Meningokokken C – mit Konjugatimpfstoff*

Aşı olan kişinin adı _____

Name des Impflings

doğum tarihi _____

geb. am

Bilgi belgesinin içeriğini okudum ve doktorum tarafından görüşme sırasında aşı hakkında yeterli derecede bilgilendirildim.

Ich habe den Inhalt des Merkblatts zur Kenntnis genommen und bin von meinem Arzt/meiner Ärztin im Gespräch ausführlich über die Impfung aufgeklärt worden.

 Başka sorum yok.*Ich habe keine weiteren Fragen.* Meningokok C karşıtı aşı için rıza gösteriyorum.*Ich willige in die vorgeschlagene Impfung gegen Meningokokken C ein.* Aşığı reddediyorum. Bu aşığı reddetmenin olası dezavantajları konusunda bilgilendirildim.*Ich lehne die Impfung ab. Über mögliche Nachteile der Ablehnung dieser Impfung wurde ich informiert.*

Notlar _____

Vermerke

Yer, Tarih _____

*Ort, Datum*_____
Aşı olacak kişinin imzası veya

Bu kişinin bakımından sorumlu kişinin imzası

*Unterschrift des Impflings bzw. des Sorgeberechtigten*_____
Doktorun imzası*Unterschrift des Arztes/der Ärztin*